

**Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Türkiye-Rusya İşbirliği Araştırma ve Uygulama Merkezi
(TURUSIA)**

2020 Yılı Faaliyet Raporu

08 Mart 2021

1) 2020 yılı, Türkiye Rusya İlişkilerinde önemli bir yere sahip olan Gelibolulu Rusların 100. Yıldönümüydü. Bu kapsamda yapılacak etkinlikler hakkında Gelibolu Belediyesi ile çeşitli hazırlık toplantıları gerçekleştirildi.

14 Eylül 2020-Bolşevik devriminin ardından 22 Kasım 1920’de Rusya’dan gelen ve Gelibolu’ya yerleştirilen 30 bin Beyaz Rus’un hatırası ve “Gelibolu Kardeşliği” nin 100.yıldönümü programı için Gelibolu Belediye Başkanı Mustafa ÖZACAR, Belediye Başkan Yardımcısı Selçuk BARTAN, Kültür ve Sosyal İşler Müdiresi Gül DİNLER ile değerlendirme toplantısı yapıldı.

13 Ekim 2020 -Ankara Türk Rus Dostluk Evi’nde “Gelibolu Hatırası Köşesi”nin hazırlanmasına Gelibolu Belediyesi’nin sunduğu katkılar nedeniyle başkentten gönderilen ve bakırdan yapılan özel tabak plaket Prof. Dr. Vedat ÇALIŞKAN tarafından Gelibolu Belediye Başkanı Mustafa ÖZACAR’a takdim edildi.

- 2) TURUSIA Yönetim Kurulu, 2021 yılı faaliyet hazırlıkları ve planlama gündemiyle TURUSIA ofisinde **11.11.2020** tarihinde toplandı. Toplantıda COVID 19 pandemisi döneminde TURUSIA'nın faaliyet programına ilişkin değerlendirmeler gerçekleştirildi.

- 3) **23 Ekim 2020-** Fransız ve Alman kültür TV kanalı ARTE'nin "Invitation Au Voyage" (Yolculuğa Davet) adlı programı için Gelibolu'da çekimler ve roportajlar tamamlandı. TURUSIA müdürü Prof.Dr. Vedat ÇALIŞKAN Gelibolulu Ruslar hakkında ARTE TV'ye bir mülakat verdi. Gelibolu'nun ve Türkiye'nin yurtdışında tanıtımına katkıda bulunacak programın 2021 yılında yayınlanması bekleniyor.

- 4) **29.10.2010-03.11.2010. St. Petersburg Society for Cultural and Scientific Cooperation with Turkey, Yuvarlak Masa Toplantısı**

Türkiye Rusya İşbirliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (TURUSIA) müdürü Prof. Dr. Vedat Çalışkan Rusya'nın St. Petersburg kentinde, "St. Petersburg Society for Cultural and Scientific Cooperation with Turkey" ev sahipliğinde düzenlenen yuvarlak masa toplantısına katılarak, "Rus Muhacirlerinin Türkiye'de Bulunmalarının Anısının Araştırılması ve Korunması Sorunu" hakkında ve TURUSIA'nın 100.

Yıldönümü faaliyetleri ile ilgili bir sunum gerçekleştirdi.

<https://aydinlik.com.tr/rus-ve-turk-uzmanlar-cesme-savasi-ve-beyaz-ruslari-tartisti-222515#2>

Gelibolu'da Kardeşliğinin 100. Yıl Dönümünün ele alındığı toplantının moderatörlüğünü Prof. Dr. Aleksandr Kolesnikov ile Ankara Politikalar Merkezi Başkanı Hasan Kanbolat gerçekleştirdi.

Rusya'nın Ankara Eski Büyükelçisi Pyotr Stegny, Türk Rus Toplumsal Forumu Genel Sekreteri Büyükelçi Ender Arat ile Prof Dr. Türkan Olcay (İ.Ü)'in telekonferans ile katıldığı toplantının onur konukları ise Türkiye'nin St.Petersburg Başkonsolosu Mehmet Ferhan Yorulmaz, Rusya Dışişleri Bakanlığı temsilcisi V.V. Zapevalov, Rusya Avrupa Ofisi Temsilcisi D.K. Zikov olurken; Rusya Devlet Arşiv Başkanı V.G Smirnov; 1920'de Gelibolu'daki misafirler arasında bulunan Yüzbaşı Rayevski'nin kızı Olyesa Belikova, St. Petersburg Devlet Üniversitesi ile Lomonosov Moskova Devlet Üniversitesi Asya ve Afrika Ülkeleri Enstitüsü öğretim üyeleri ve araştırmacılar katıldılar.

Türkiye'nin St. Petersburg Başkonsolosu Sayın Mehmet Ferhan Yorulmaz'ın Türkiye'den gelen heyeti konsoloslukta kabulü sonrası yurda dönüldü.

5) "Türkiye Rusya İlişkileri"nin ve "Gelibolu kardeşliği" nin 100. Yıldönümü Anısına Gelibolu'da 100 Ağacın Dikimi Etkinliği ve Anma Töreni (22 Kasım 2020)

İçinde bulunduğumuz yıllar Türkiye Rusya ilişkileri bakımından önem taşıyan 100. Yıldönümlerinin birbiri ardına sıralandığı bir dönemdir. Bilindiği gibi 2019 yılı "Türkiye Rusya Ortak Kültür ve Turizm Yılı" olarak ilan edilmişti. 2020 Yılı ise Türkiye Rusya arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasının 100. Yıldönümüdür. Diğer yandan 2021 Yılı da Moskova Anlaşması'nın 100. Yıldönümüdür. Aynı zamanda 2020 yılının Türkiye ile Rusya arasında ortak "Tarih Yılı" olarak ilan edilmesi iki ülkenin de gündeminde yer almaktadır. 2020-2023 yılları ise Beyaz Rusların Gelibolu Gurbetinin 100. Yıl dönümüdür.

22 Kasım 2020 tarihi Türkiye Rusya ilişkileri bakımından çok önemli bir tarihti. 30 bin Beyaz Rus tam 100 yıl önce, 22 Kasım 1920'de Gelibolu'ya sığınmış ve 3 yıl misafir olmuşlardı. Bu süreçte Türkler ve Ruslar hiçbir ihtilaf yaşamadan kardeşlik ve dayanışmanın en iyi örneklerini sergilemişlerdi. Esasen bu tarihte çok kapsamlı, büyük ölçekli çeşitli etkinlikler (Bilimsel, kültürel, sanatsal, sportif) düzenlenmesi planlanmaktaydı. Fakat pandemi nedeniyle planlanan bu etkinlikler iptal edildi. Dolayısıyla bu tarihin bir anma töreni olmaksızın geçmesi büyük bir eksiklik oluşturacaktı. Böylece Kasım ayının ağaç dikimine elverişli bir ay olması, pandemi koşullarına uygun bir etkinliğin süratle hazırlanmasını gerektirdi.

Bu tarihte Gelibolu'da sade bir anma töreni ve ağaç dikme etkinliği düzenlenmesi Rusya medyasında geniş yer buldu. Bu haberin ardından Rusya'da da 100 yıldönümü anısına 100 ağaç dikimi etkinlikleri başlatıldı. Bizim gerçekleştirdiğimiz etkinlik bir bakıma öncü bir etkinlik misyonu üstlendi.

Rusya ve diğer ülkelerde yaşayan Rusların Gelibolu'nun 100. Yıldönümünü yakından takip ettiği çok iyi bilinmektedir. Dolayısıyla Türkiye'de Rusya-Türkiye ilişkilerine büyük önem verildiğini, kültürel ortak mirasa sahip çıktığını göstermiş olmak, kamu diplomasisi anlamında kıymetli bir katkı sunmuştur.

Beyaz Rusların Gelibolu'ya gelişlerinin tam 100. Yıldönümü olan 22 Kasım 2020 günü, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Türkiye Rusya İşbirliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (TURUSIA)'nın koordinasyonu Ankara Türk Rus Dostluk Evi ile Gelibolu Belediyesi işbirliği içinde "Türkiye Rusya ilişkilerinin ve Gelibolu kardeşliğinin 100. Yıldönümü" anısına Gelibolu'da 100 ağacın dikimi gerçekleştirildi.

Bu kapsamda, Ankara Türk Rus Dostluk evi tarafından Rusya'dan getirilen 50 adet Huş ağacının, 50 adet Çınar ağacının Gelibolu'daki Rus Mezarlığı ve Rus anıtı çevresine dikimi Gelibolu Belediyesi tarafından gerçekleştirildi.

COVID 19 pandemisi nedeniyle anıtta düzenlenen sade törene Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi TURUSIA (Türkiye Rusya İşbirliği Araştırma ve Uygulama Merkezi) yönetimi, Gelibolu Belediye başkanı Mustafa Özacar, Ankara Türk Rus Dostluk Evi yönetimi, Kırım Tatar Kültür Dernekleri Federasyonu genel başkanı ve Kırım Kalkınma Vakfı başkanı Ünver Sel, Afyon Eski Milletvekili Müjdat Kayayerli ile Çanakkale'de yaşayan Ruslar katıldılar.

Törende, Gelibolu Belediye başkanı Mustafa Özacar, ÇOMU TURUSIA müdürü Prof. Dr. Vedat Çalışkan, Kırım Tatar Kültür Dernekleri Federasyonu genel başkanı Ünver Sel, Ankara Türk Rus Dostluk Evi yöneticisi Erol Uğurlu katılanlara hoşgeldiniz diyen kısa konuşmalar yaptılar. TURUSIA müdürü Prof. Dr. Vedat Çalışkan yaptığı konuşmada "iki ülke Gelibolu'daki ortak tarih ve geçmişi ile gurur duymaktadır. 100 yıl önce burada sonsuz istirahatete bırakılan misafirlerin anısı, 100 yıl sonra iki toplumun mensuplarını hala bir araya getirme gücüne sahip. Misafirlerimiz sonsuza kadar huzur içinde dirlensin, burada temelleri atılan Gelibolu Kardeşliği düşüncesi sonsuza kadar yaşasın" dileğinde bulundu.

Anıta çelenk ve çiçekler bırakılmasını müteakiben, tören için Moskova'dan gelen Moskova Kilisesi papazı Yury Sergeev tarafından dua ve tören icra edildi. Anıtın salonundaki anı defterinin imzalanmasının ardından misafirlerden oluşan bir heyet Gelibolu Belediye başkanı Mustafa Özacar'ı makamında ziyaret ettiler.

TURUSIA müdürü Prof. Dr. Vedat Çalışkan'a 100. Yıldönümü anma etkinliklerini koordine etmesi ve katkıları nedeniyle, Rusya Federasyonu Uluslararası İşbirliği Federal Ajansı Ankara Temsilciliği tarafından teşekkür plaketi takdim edildi. Kırım Tatar Kültür Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Ünver Sel ile Afyon Eski Milletvekili Müjdat Kayayerli de Prof. Dr. Çalışkan'a 100. Yıldönümü hatırası olarak "Mustafa Kemal'in Batı Cephesi'ni denetleme gezisindeki davetine katılan Sovyet elçisi Aralof ve Azerbaycan elçisi Abilof ile Afyon-Çay hattında çekilen 28 Mart 1922 tarihli fotoğrafı" hediye ettiler.

100-летие “Галлиполийского сидения” белогвардейцев и дружбы

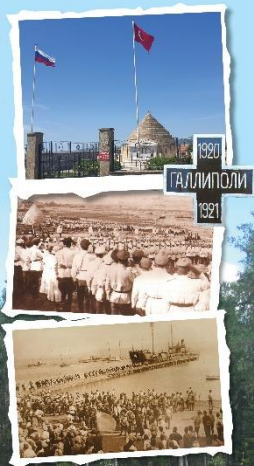
22 ноября 1920 / 22 ноября 2020

Память о 100-лети
“Галлиполийского братства”
будет увековечена посадкой
100 деревьев

Дата: 22 ноября 2020

Время: 10.30

Адрес: Мемориал воинам-белогвардейцам,
Ипек 1. Сокак, г. Гелиболу

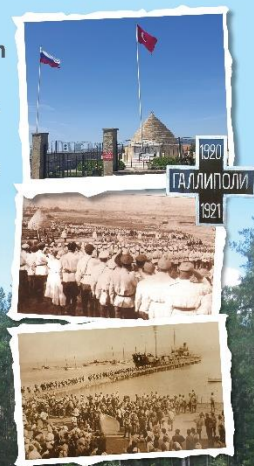
Beyaz Rusların Gelibolu Gurbetinin ve Dostluğun 100. Yıldönümü

22 Kasım 1920 / 22 Kasım 2020

“Gelibolu Kardeşliği”nin
100 Yıllık Hatırası
100 Ağaç ile Yaşayacak.

Tarih: 22 Kasım 2020. Saat: 10.30

Adres: Rus Anıtı, İpek 1. Sokak,
Gelibolu, Çanakkale

6)

7) Rusya Ankara Büyükelçiliği'nin ÇOMU ve TURUSIA'ya TEŞEKKÜR mektubu

Rusya Ankara Büyükelçiliği TURUSIA yönetimine teşekkürlerini ileten bir mesaj yayınladı. Bu kıymetli teşekkürden TURUSIA yönetimi olarak büyük mutluluk duyduk.

Rusya'nın Türkiye Büyükelçiliği, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sedat Murat ile Türkiye Rusya İşbirliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (TURUSIA)'ya, Gelibolu'da 100. yıldönümü anısı için gerçekleştirilen ağaç dikimi etkinliği nedeniyle Büyükelçi Aleksei V. Erkhov imzalı bir teşekkür mektubu iletti.

Rusya'nın Türkiye Büyükelçiliği, Resmi sosyal medya hesaplarında (Twitter ve Facebook) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Türkiye Rusya İşbirliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (TURUSIA)'ya etkinlikte katkıları nedeniyle teşekkür mesajları yayınladı.

RusEmbTurkey @RusEmb... · 15 sa

100 yıl evvel #Rusya topraklarını terk etmek zorunda kalan Beyaz Rusların anısına @gelibolubel ve Çanakkale Üniversitesi Turusia yönetimi ile @ElpradoT işbirliği çerçevesinde 50 adet Huş ağacı 50 adet Çınar ağacı dikimi yapılmıştır. #Gelibolu
Emeği geçenlere teşekkür ederiz.

25.11.2020 | Bu Haber 17

Kez Okundu

+

A

-

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Türkiye Rusya İşbirliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (TURUSIA) Müdürü Prof. Dr. Vedat Çalışkan, ÇOMÜ Rektörü Prof. Dr. Sedat Murat'ı makamında ziyaret ederek, Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçisi Aleksei V. Erkhov'un ÇOMÜ Rektörü Prof. Dr. Sedat Murat'a yazdığı teşekkür mektubunu takdim etti.

8) Kasım-Aralık 2020. "Gelibolu Kardeşliği"nin 100. Yıldönümü kapsamında ÇOMU TURUSIA, Ankara Türk Rus Dostluk Evi ve Gelibolu Belediyesi'nin işbirliği ile hazırlanan, Ankara Kaleiçi'ndeki Türk Rus Dostluk Evi'nin bahçesinde "Gelibolu Hatırası Köşesi"nin hazırlanması

Araştırma Merkezimiz TURUSIA'nın koordine ettiği proje kapsamında 4,5 metre uzunluğunda ahşap bir sandal, balıkçı ağıları ve çapa Gelibolu Belediyesi tarafından hibe edilerek, Ankara Türk Rus Dostluk evine transfer edildi.

Ankara Türk Rus Dostluk Evi'nde özel olarak düzenlenen bahçede "Gelibolu" adlı sandalın yer aldığı "Gelibolu Hatırası Köşesi" hazırlandı. Sanatçılar tarafından dekore edilen sandalın yanı sıra "Gelibolulu Ruslar" hakkında ziyaretçilere bilgi vermesi amaçlanan Türkçe, İngilizce ve Rusça dillerinde panolar hazırlandı.

Ankara Türk Rus Dostluk Evinin tadilat ve restorasyon çalışmaları tamamlanmış Resmi açılış yapılması beklenmektedir. Pandemi koşullarının hafiflemesi ile bu açılışın yapılması planlanmaktadır. Açılışa Türkiye ve Rusya Dış İşlerinden temsilcilerin, Milletvekili, Diplomat ve karar vericilerin katılımı beklenmektedir. Dolayısıyla açılış gününde "Gelibolu Hatırası Köşesi" de oldukça dikkat çekici olacaktır.

Bilindiği gibi 2020 yılı Beyaz Rusların Gelibolu'ya gelişinin 100. Yıldönümüdür. Bu Yıldönümü teması, Türkiye ile Rusya arasında kültürel ilişkilere olumlu katkılar sağlamaktadır. Söz konusu projenin Gelibolu'nun ulusal ve uluslararası ziyaretçilere tanıtımına olumlu katkılar sağlaması da öngörülmektedir. Her yıl yüzbinlerce yerli yabancı ziyaretçi tarafından gezilen Ankara Kalesinde yer alan "Gelibolu Hatırası Köşesi"; Türkiye tarihinin insani yardımlaşma ve dayanışma örneği olarak gurur verici bir parçasını ziyaretçilere tanıtmış olacaktır.

9) ÇOMU Yayını olan kitabımız Rusça olarak yayına hazırlandı ve basım aşamasına getirildi.

2019 Türkiye- Rusya Kültür Yılına ÇOMÜ TURUSIA'dan armağan bir kitap olarak basılan: "Beyaz Rusların Gelibolu Gurbetinin 100. Yıldönümü (1920-1923/2020-2023)" kitabımızın Rusya'da Rusça olarak basımı için son aşamaya gelinmiştir. Büyükelçi Ender ARAT, Prof.Dr. Vedat ÇALIŞKAN ve Prof.Dr. Aydın İBRAHİMOV tarafından kaleme alınan kitap, Türk-Rus Toplumsal Forumu Eş Başkanlıkları ve Rus Türk İşadamları Birliği (RTİB)'nin katkılarıyla 2021 yılının ilk yarısında okurlarla buluşacaktır. Kitabın editörlüğünü ise Prof. Dr. Türkan OLCAY üstlenirken, Türkçeden Rusçaya çevirisi Leyla İSMAİLOV tarafından gerçekleştirildi.